

*Országos
Nyugdíjbiztosítási
Főigazgatóság*

Nyugdíjasok, rokkantsági nyugdíjasok az EU országokban

Hablicsekné Richter Mária
Biztosításmatematikus, ONYF

ESSPROS

(European System of integrated Social Protection
Statistics)

A szociális védelem integrált európai statisztikai
rendszer
Főmodul

Az ellátottak száma modul

Ellátások

- Öregségi (korbetöltött)
- Öregségi (korhatár alatti)
- Rokkantsági (korbetöltött, baleseti rokkantsággal együtt)
- Elő-, bányász-, és korengedményes
- Rokkantsági (korhatár alatti)
- Baleseti rokkantsági (korhatár alatti)
- Özvegyi (ideiglenes)
- Özvegyi (korbetöltött)
- Özvegyi (korhatár alatti)
- Szülői nyugdíj
- Árvaeállítás
- Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok
- Baleseti járadék
- Átmeneti járadék
- Rendszeres szociális járadék
- Bányász egészségkárosodási járadék
- Rokkantsági járadék
- Házastársi pótlék
- Egyéb járadék

Az ESSPROS módszertana az alábbi kategóriákat különbözteti meg:

- Rokkantsági nyugdíj (rokkantság funkció)
- Korhatár előtti nyugdíj csökkent munkaképesség miatt (rokkantság funkció)
- Öregségi nyugdíj (öregség funkció)
- Korhatár alatti öregségi jellegű nyugdíj (öregség funkció)
- Részleges nyugdíj (öregség funkció)
- Özvegyi/árvasági nyugdíj/ellátás (hátramaradottak funkció)
- Korhatár előtti nyugdíj munkaerőpiaci okok miatt (munkanélküliség funkció)

A nyugdíjas ellátottak ellátástípus szerinti bontása

- az öregségi nyugdíjakat,
- a hozzátartozói ellátásokat,
- a rokkantsági nyugdíjakat,
- a korhatár előtti nyugdíjazási formákat

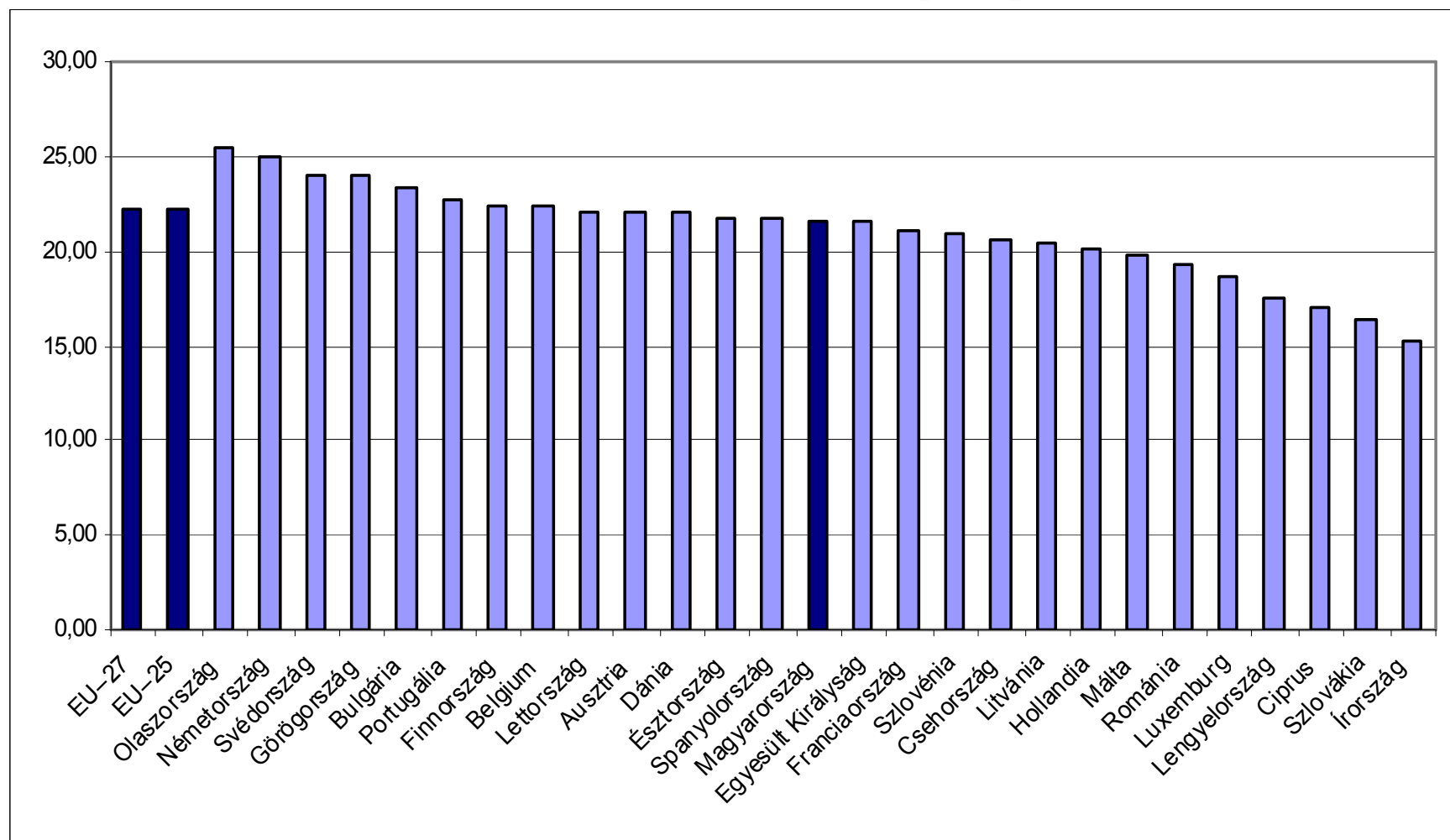
Nyugdíjkorhatár

- **A nyugdíjkorhatárt elért ellátottaknak fizetett nyugdíj az öregségi nyugdíj kategóriájába tartozik.**
- Az öregségi nyugdíjasok között jelennek meg az általános nyugdíjkorhatárt elért rokkantsági nyugdíjasok is.
- **A rokkantsági nyugdíjasok között csak a korhatár alattiak vannak számbavéve.**

Adatok EUROSTAT adatbázisa

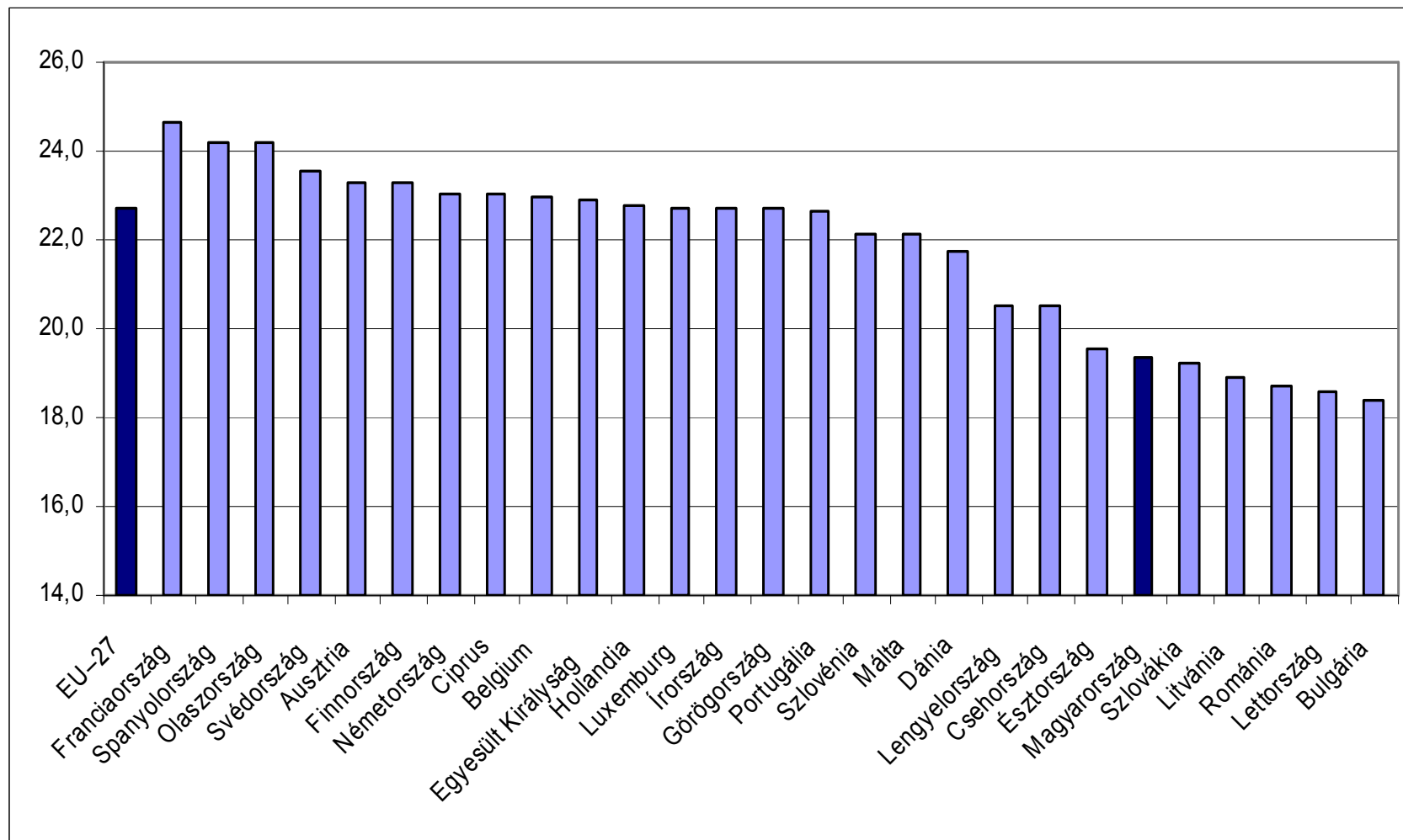
- Nyugdíjasokra **2009. tavaszán** először közölt 2006. dec. 31-re
(Belgium, Hollandia és az Egyesült Királyság adatai hiányosak)
- Népeség: 2007. jan.1.
- GDP: 2006. évi

A 60 éves és idősebbek népességén belüli aránya (%)

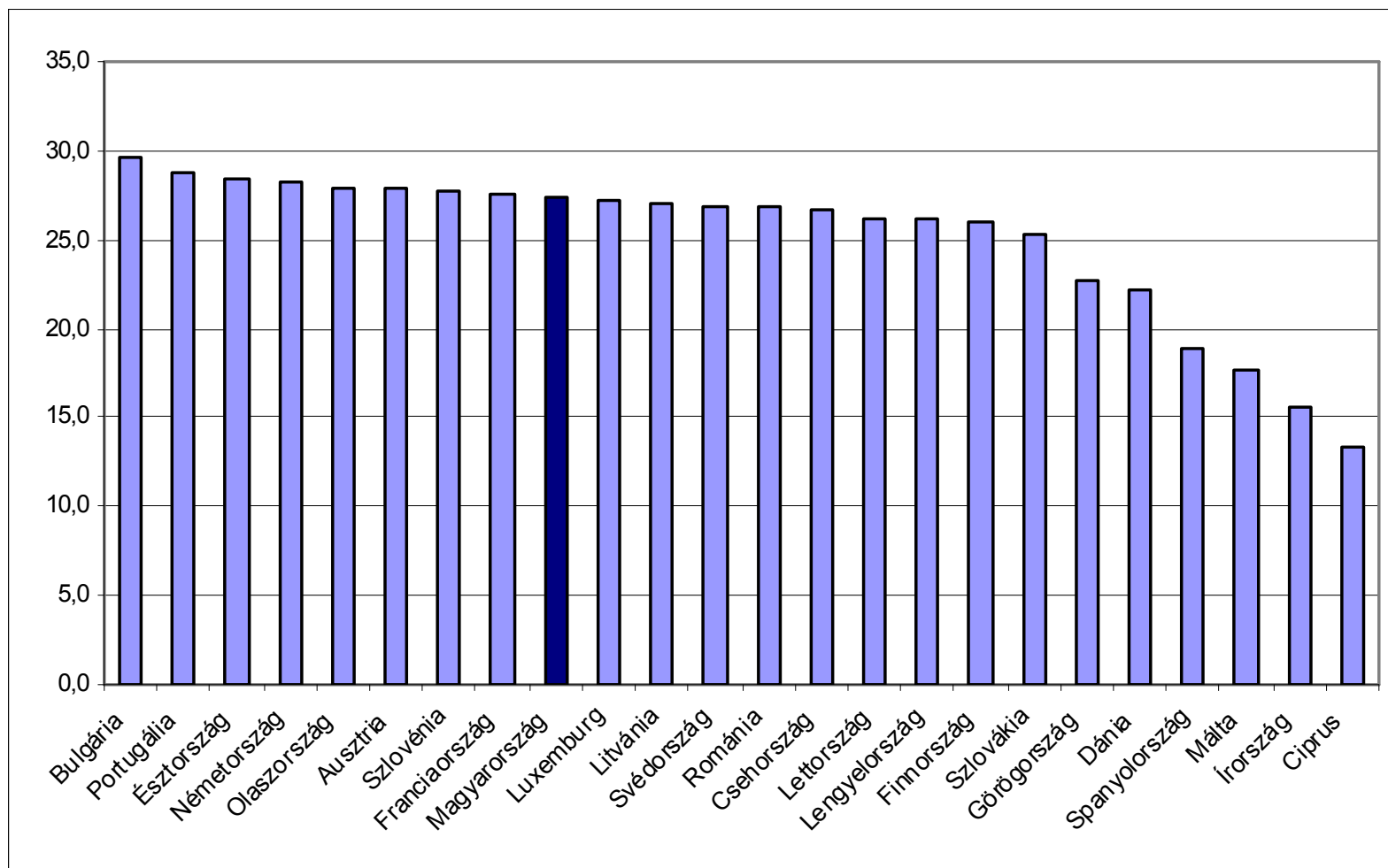
Hablicsekné Richter Mária

A népesség 60 éves korban várható élettartama (év)

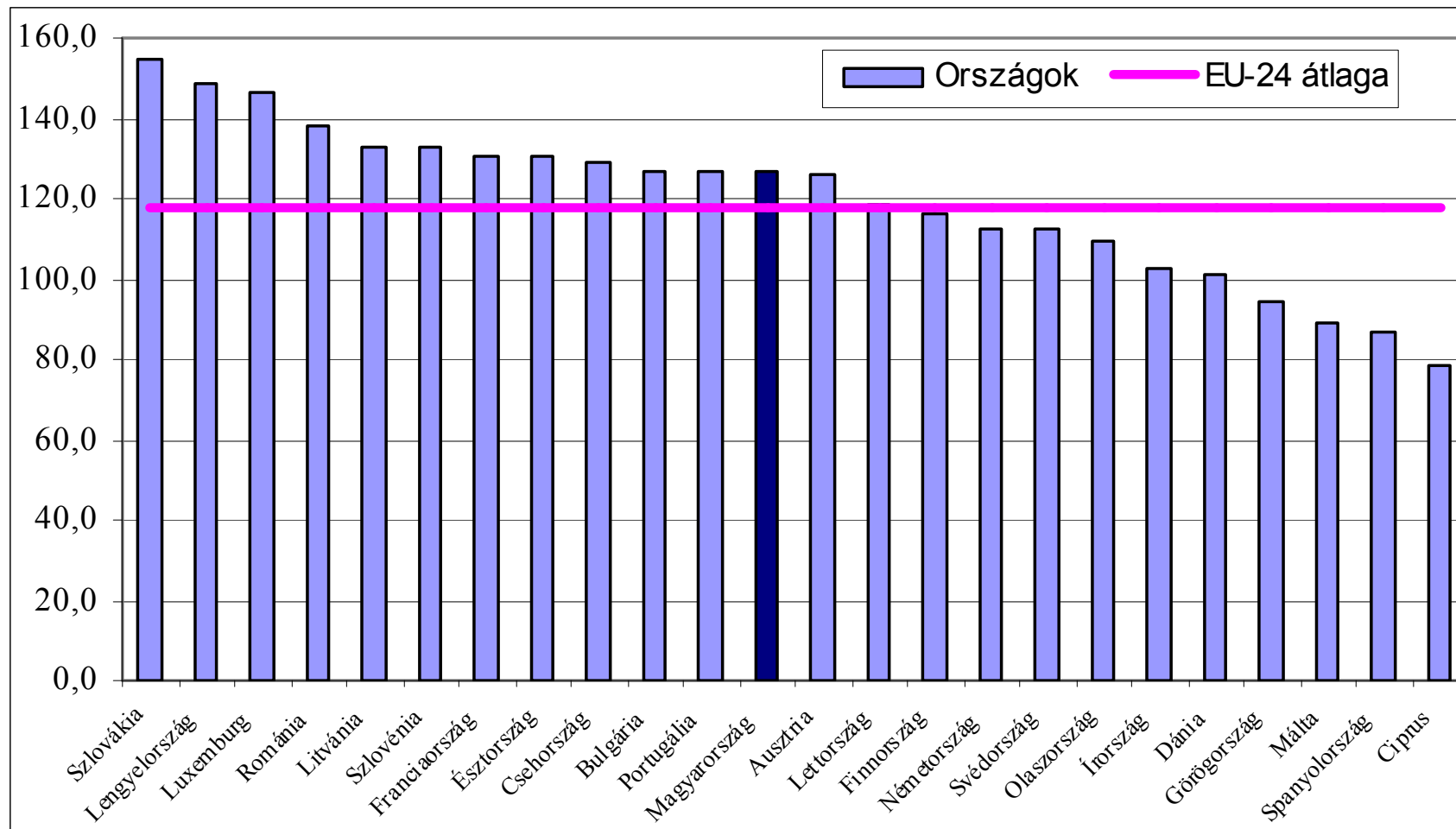
Hablicsekné Richter Mária

A nyugdíjas ellátottak népességen belüli aránya (%)

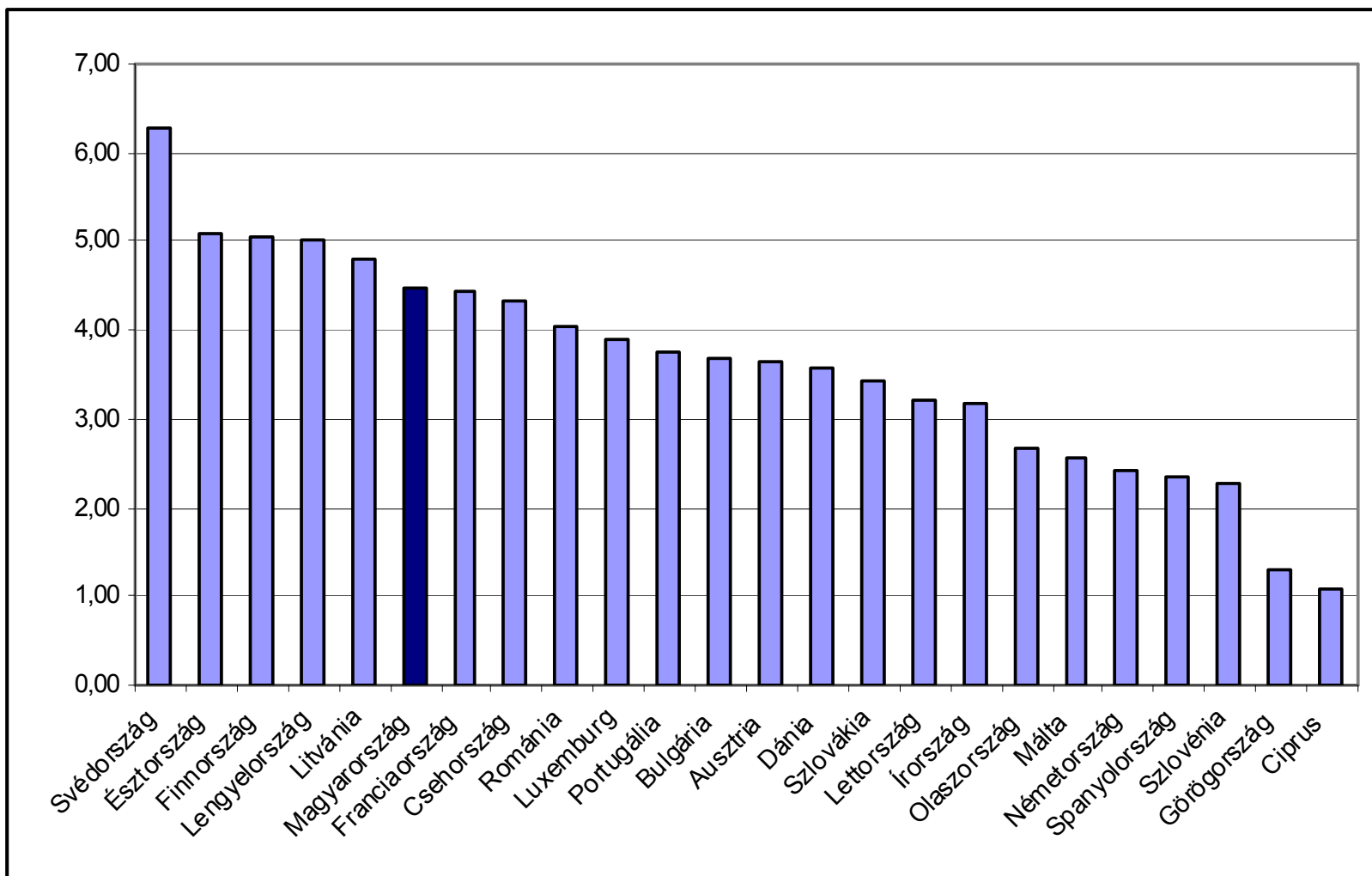
Hablicsekné Richter Mária

A nyugdíjasok a 60 éves és idősebb népesség százalékában

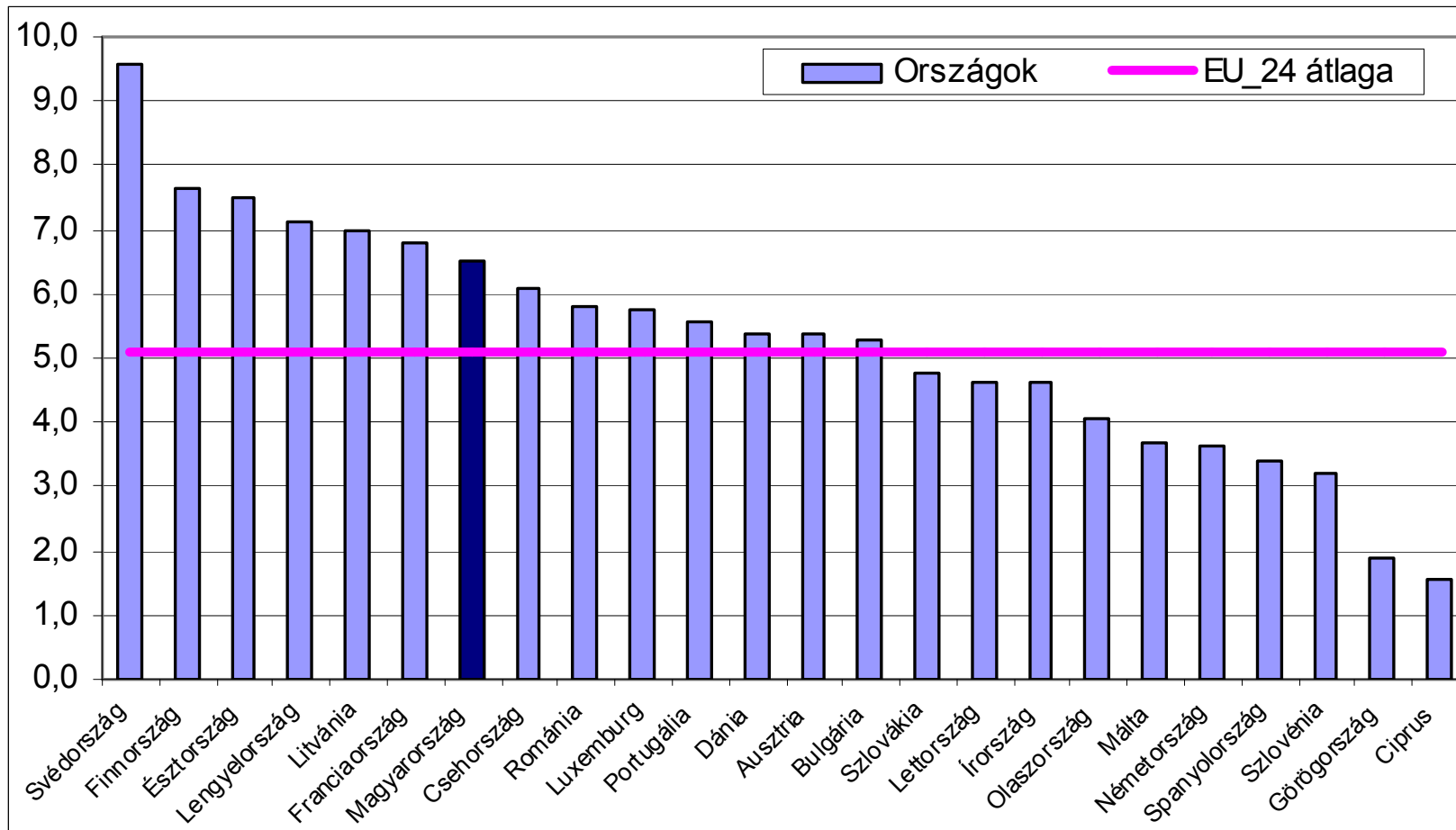
Hablicsekné Richter Mária

A rokkantsági nyugdíjasok népességen belüli aránya (%)

Hablicsekné Richter Mária

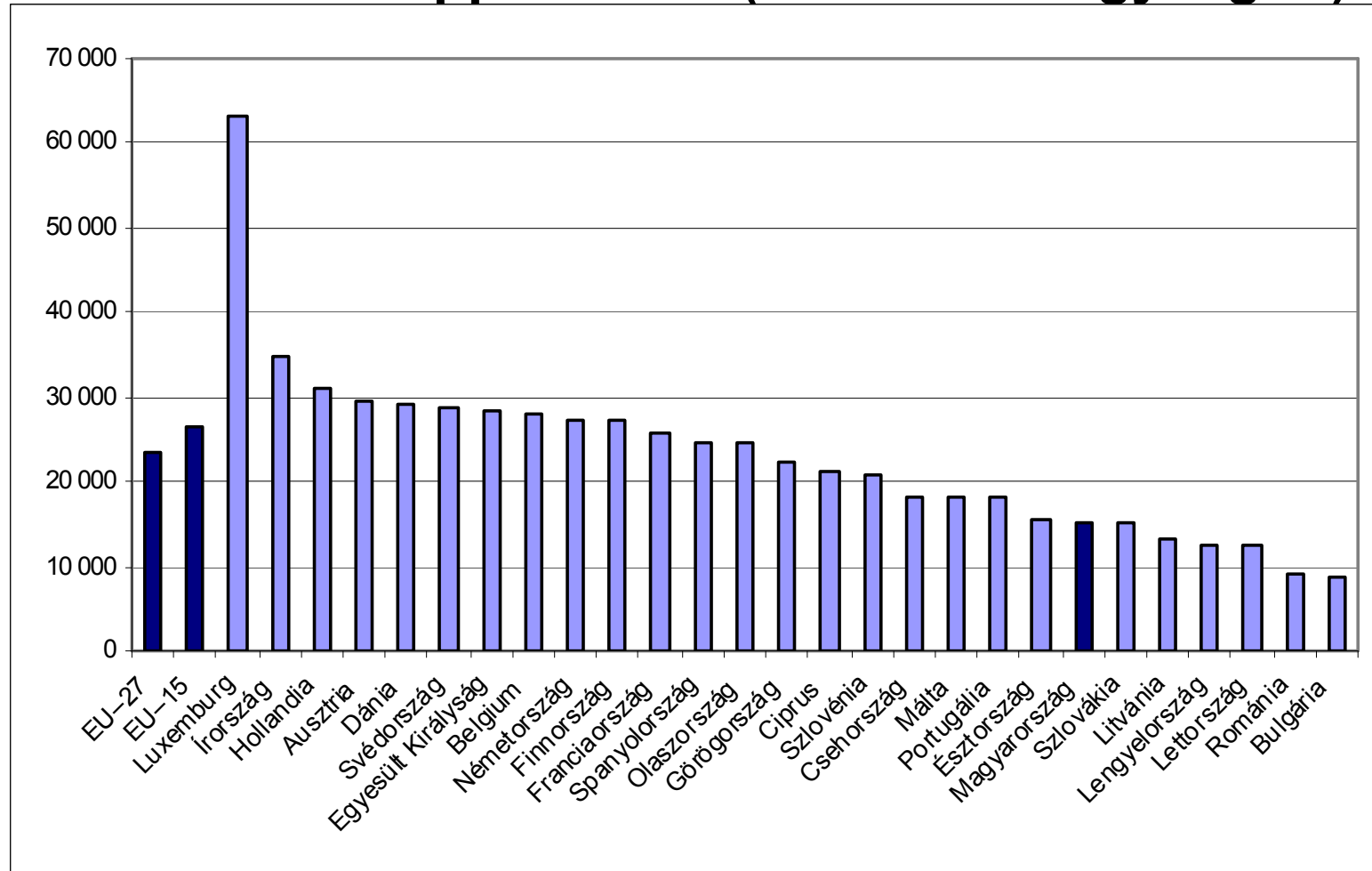
Rokkantsági nyugdíjasok a munkaképes korú népesség százalékában

Hablicsekné Richter Mária

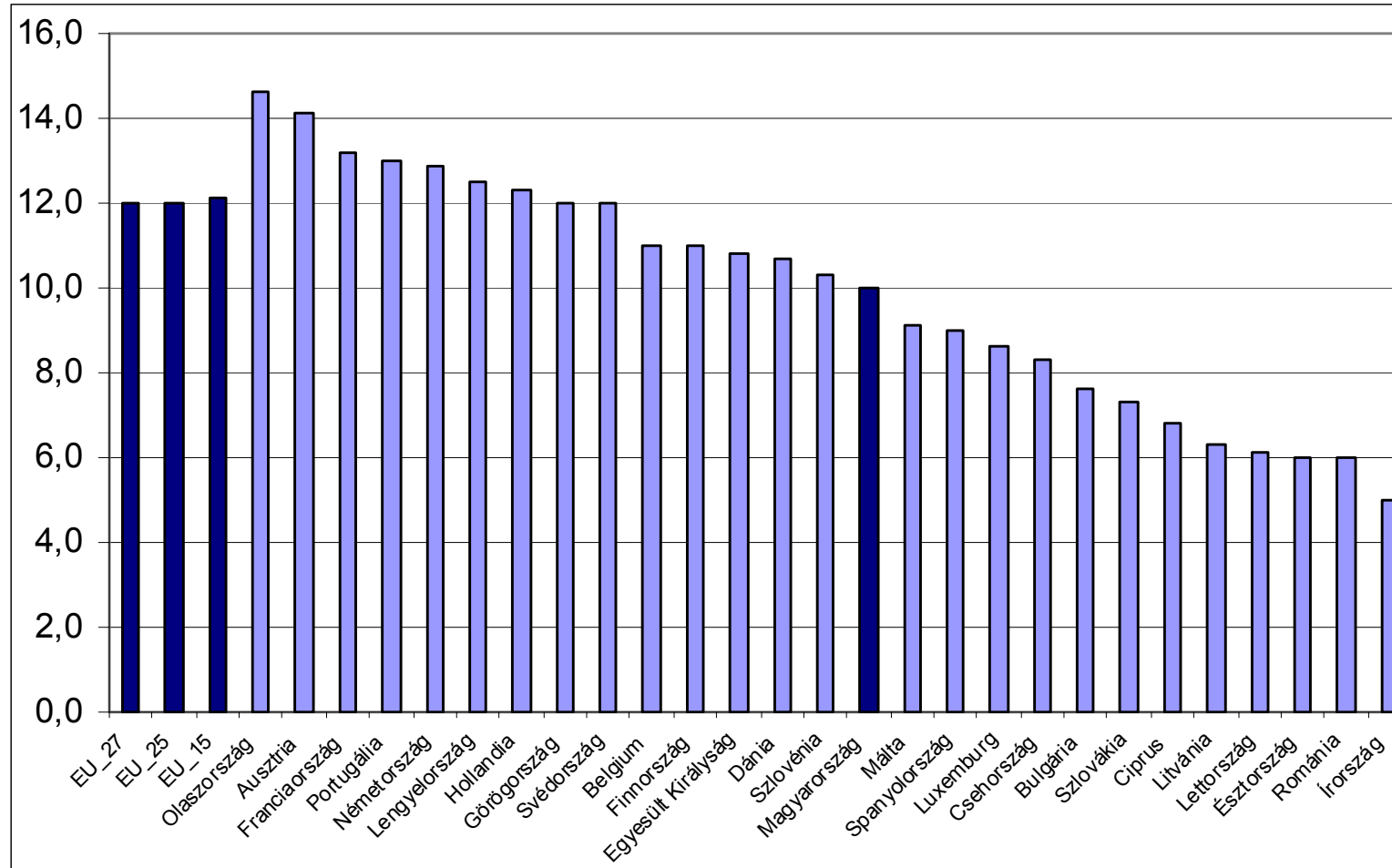
A GDP egy főre jutó értékei az Európai Unió tagállamaiban 2006-ban

A GDP értékei pps/fő-ben (vásárlóerő-egység/fő)

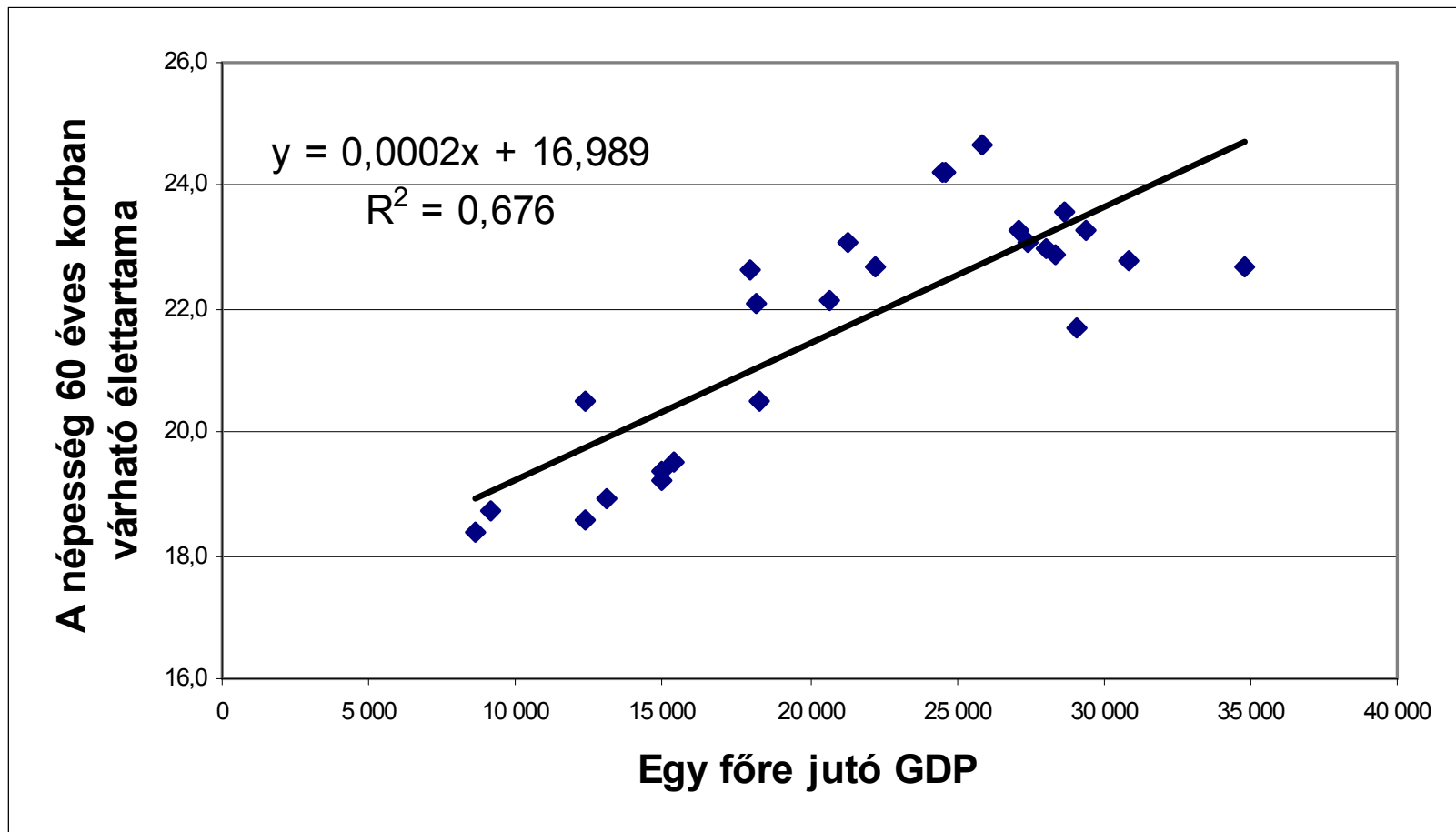
Hablicsekné Richter Mária

A nyugdíjas ellátottakra fordított kiadások a GDP százalékában 2006-ban

Hablicsekné Richter Mária

Az egy főre eső GDP (pps) és a népesség 60 éves korban várható élettartama közötti kapcsolat pontdiagramja ($r=0,82$)

A nyugdíjasok (rokkantak nélkül) és a 60 éves és idősebb népesség közötti összefüggés

$$y = 0,8446x + 3,7095 \text{ és } R^2 = 0,332$$

$$r = 0,58$$

A nyugdíjasok és a rokkantsági nyugdíjasok közötti összefüggés

$$y = 0,1504x - 0,1694 \text{ és } R^2 = 0,2791$$

$$r = 0,53$$

A matematikai-statisztikai elemzések eredményei

	Országok száma	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás
Ny/p	24	13,40	29,60	25,09	4,40
Rokk/p	24	1,09	6,28	3,60	1,25
60+/p	24	15,22	25,51	21,04	2,65
65+/(15-64)	24	15,80	30,22	23,17	3,78
e-60	24	18,36	24,64	21,65	2,03
GDP	24	8 600	63 100	22 263	11 194
Fogl_55-64	24	28,1	69,6	44,19	11,03
Munka	24	58,5	64,1	60,95	1,66
Ny/(15-64)	24	19,21	42,71	36,78	6,67
Rokk/Ny	24	5,67	23,30	14,32	4,33
Ny/65+	24	109,01	213,4	159,84	26,11
Rokk/(15-64)	24	1,56	9,56	5,29	1,87

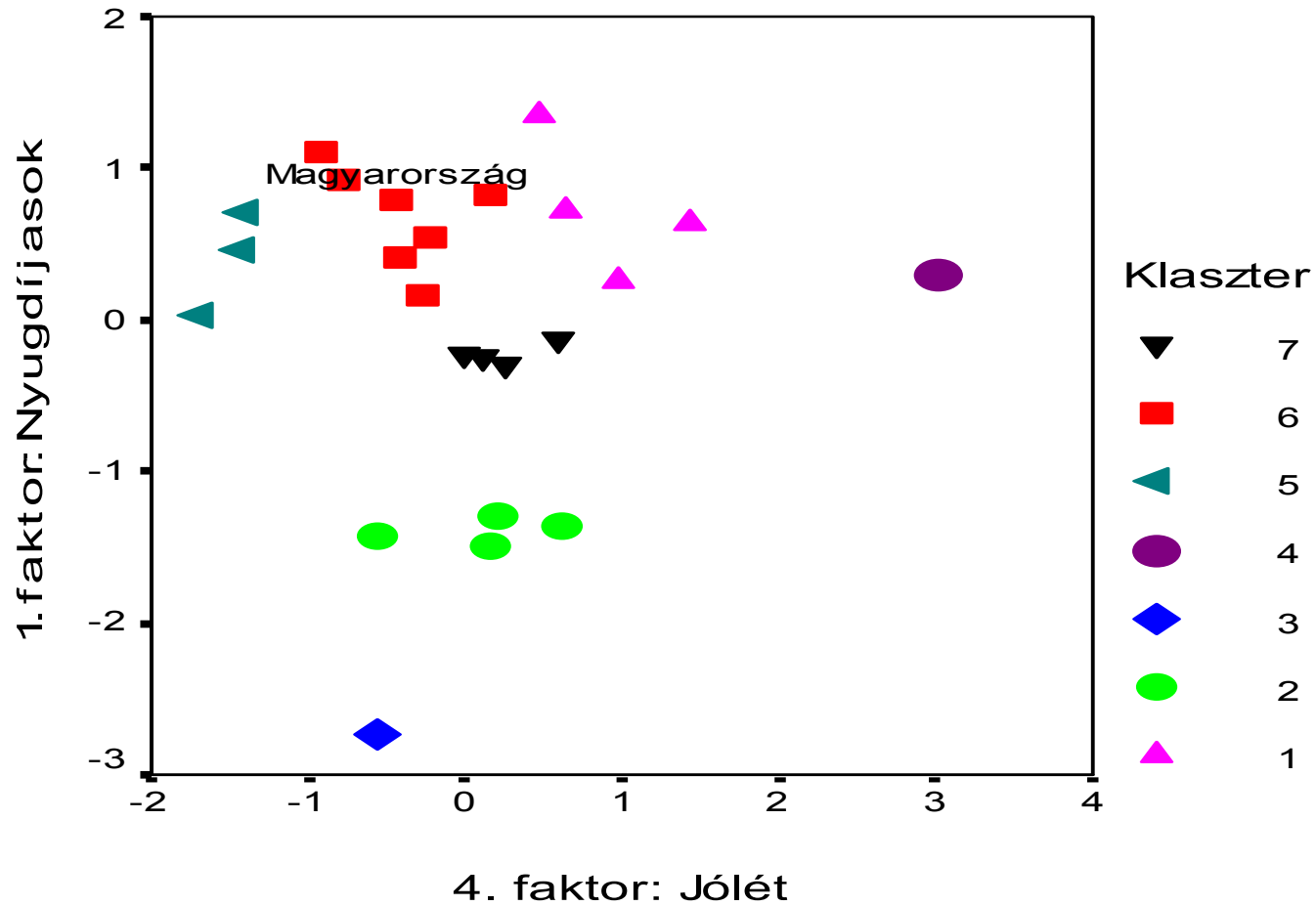
Főkomponens analízist

- 1. főkomponens sajátértéke 4,202, az eredeti változók 35,015%-át magyarázza: Ezt a faktort **Nyugdíjasok**nak nevezem.
- 2. főkomponens: 2,89, 24,082%. **Idősek**
- 3. főkomponens: 2,402 , 20,021%.
Munka világa
- 4. főkomponens:1,468 , 12,233% **Jólét**

K-közép klaszterezés

	Klaszter	Távolság		Klaszter	Távolság
Ausztria	1	0,495866	Csehország	6	0,232204
Finnország	1	0,250545	Észtország	6	0,659378
Franciaország	1	0,563172	Lengyelország	6	0,585075
Svédország	1	0,726746	Litvánia	6	0,450037
Görögország	2	0,663878	Magyarország	6	0,105227
Írország	2	0,513814	Portugália	6	0,275714
Málta	2	0,142570	Szlovákia	6	0,539331
Spanyolország	2	0,111826	Dánia	7	0,134060
Bulgária	5	0,323536	Németország	7	0,240107
Lettország	5	0,410346	Olaszország	7	0,368167
Románia	5	0,103036	Szlovénia	7	0,076263
Ciprus	3	0	Luxemburg	4	0

Klaszterek a pontfelhődiagrammal

A nyugdíjrendszerek sajátosságai

- Görögország
- Spanyolország, Ciprus, Málta
- Dánia, Finnország, Svédország
- Luxemburg

Irodalom:

Hablicsekné Richter Mária:

Nyugdíjas ellátottak az EUROSTAT adatbázisa alapján, Nyugdíjbiztosítási Értesítő, 2010. február, 51-96.

Köszönöm a figyelmet!

maria.richter@hu.inter.net

mrichter@freemail.hu

Hablicsekné Richter Mária